

ци и стопани, и не направили никакъв напредък. Почти всички раздавали определенитъ имъ ниви на българитъ да ги обработватъ на изполица.

Въ Килифарево били изпращани двама бейове като управници — мютевили и — на вакъфскитъ земи и като смирители на раята въ случай на недоволство съ помощта на въоръженитъ турци преселници. Бейоветъ разпредѣлили земитъ въ 2 чифлика, съставили стопанства, обградили ги съ дувари или окопи и уравнили вътре хармани, издигнали хамбари и подслони.

Заедно съ турцитъ били преселени и много цигански челяди, но тѣ не получили имоти. На циганитъ били оставени занаятитъ ковачество, златарство, кошничарство, калайисване, търговия съ коне, шпионство и просия Голѣма частъ отъ килифарскитъ цигани скитали по околнитъ села за подкова на добитъка, за калайисване, за врачуване, магьосване, баяне и съгледничество между раята.

Но понеже тия мѣрки не били достатъчни за наблюдение и заплаха къмъ раята, турската власть къмъ края на XVIII столѣтие преселила отъ Анадола (Мала Азия) най-свирепитъ скитници — яловци, прочути като пехливани и насилници. Тия преселници съ общо име яловалж били заселени между колибитъ Руня и Нацовци въ едно закѣтано мѣсто, което било винаги гнѣздо на бунтовни българи. Яловскитъ турци ходѣли добре въоръжени и винаги били готови да се нахвърлятъ върху раята за щѣло и нещѣло; така тѣ държали въ страхъ и трепетъ българитъ.

Старини.

Около Килифарево има нѣколко могили, но тѣ не сж разкопавани, за да се открие съдържанието и назначението имъ. Има, както казахме и Гръцки долъ¹⁾. Най-важната историческа старина е Градътъ — градището, което лежи върху гърба на насрещния хълмъ.

Градътъ, въ развалини, днесъ почива отъвждъ рѣката върху голѣмата трапезовидна височина, която по своето разнообразие и красива растителностъ прилича, както *Йорданъ п. Георгиевъ* казва, на Търновската Трапезица. Ние мислимъ, че е по-точно да я уподобимъ на Света гора срещу Търново, защото дава хубава бистра вода и приятна прохлада противъ лѣтнитъ горещини. Буйнитъ ѝ гори сж се оглеждали въ бистритъ води на Бѣлица и сж привличали любители на красотата и нуждаещи се отъ почивка.

¹⁾ Най-важно е предположението, че по този долъ сж живѣли преселници, които сж се носѣли по гръцки, или се гърчели.